

Co-funded by the
Europe for Citizens Programme
of the European Union

Projekt „SVEDOČANSTVO - ISTINA ILI POLITIKA: Koncept svedočenja u komemoraciji jugoslovenskih ratova“ realizovan 2016-18. godine bavio se načinima razmišljanja o jugoslovenskim ratovima i sprovođenjem i korišćenjem svedočanst(a)va o njima u regionu.

Partneri projekta bili su Centar za kulturnu dekontaminaciju iz Beograda, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Institut za filozofiju i društvenu teoriju iz Beograda, Učitelj neznanica i njegovi komiteti iz Beograda, Historijski muzej Bosne i Hercegovine iz Sarajeva, Muzej savremene umetnosti iz Beograda, Boem iz Beča (Austrija), Osservatorio Balcani e Caucaso Transeuropa (OBCT Transeuropa) iz Rovereta (Italija), Centar za kulturnu i socijalnu popravku iz Banja Luke i Leibniz-Institut für Ost- und Südosteuropaforschung (IOS) iz Regensburga (Nemačka).

Danas prenosi nekoliko članaka nastalih u ovom projektu. Program u celini, biografije učesnika i apstrakte možete videti na sajtu projekta: <http://svedocanstvo-imenovatoratom.org/rs/konferencija>

Dragomir Olujić Oluja: AKCIJA I REAKCIJA '68. je pedeset godina tek

Ni pravo na pobunu, ni vrisak generacije (4)

Zbog „političke i intelektualne hegemonije šezdesetosmaša (od kojih je nesumnjiva većina konvertirala u nacionaliste i protagoniste ratne politike) sprečavani su pokušaji racionalnog i kritičkog istraživanja, saznavanja i interpretacije navedenih istorijskih događaja“, tvrdi Bešlin.

Kao što Milivoj Bešlin „ne zna“ da Matija Bečković i Mića Danolić nisu imali baš neku vidnu ulogu u '68. a da je Vuk Drašković, koji je poveo Kozačko kolo, već tada radio za SDB, odnosno Udpu (i za tu uslugu nagrađen mestom dopisnika iz tadašnje Južne Rodezije), tako ni za tvrdnju da je „nesumnjiva većina“ šezdesetosmaša „konvertirala u nacionaliste i protagoniste ratne politike“ ne podastire nijedan argument!

Takođe, Bešlin „ne vidi“ da prof. dr Mihailo Marković iz '68. ni po čemu nije akademik prof. dr Mihailo Marković iz 90-ih, docent dr Dragoljub Mićunović iz '68. nije prof. dr Dragoljub Mićunović iz 90-ih i 2000-ih, to isto važi i za prof. dr Ljubomira Tadića, prof. dr Nebojšu Popova, prof. dr Miladinu Životića i druge. Niti Dragoljub Mićunović danas veruje, niti su Ljubomir Tadić, Nebojša Popov, Miladin Životić i drugi dok nisu napustili ovaj svet verovali „da mogu promeniti sećanje i prošlost“, nego su samo pokušavali da svoju aktualnu (bitno drugačiju) priču „opravdaju“ prošlom, a to je puko pisanje nove biografije. Naprosto, sa promenom socijalnog položaja menjaju se i lične ideologije - što su (ne samo) ovi ljudi dalje od stvarnih socijalnih procesa to su njihove priče različitije!

Na primer, prof. Mićunović je u jednom od aprilskih brojeva „Studenta“ 1968. u tekstu „Studenti i proleterijat“ - i na osnovu iskustava francuskih studenata - uspostavio kao neophodno sadejstvo studenta i radnika, pa (odlično) vodio Konvent na Filozofskom fakultetu za vreme „sedam dana juna“, da bi kasnije prešao na „politiku ljudskih prava“ (i čak

postao 1988. potpredsednik Odbora SSRNJ za ljudska prava), onda postao prvi predsednik Demokratske stranke, a danas priča o studentskom buntu kao o „pravu na pobunu“ i borbi za „više demokratije“! O (revizionističkim) „slučajevima“ Nebojše Popova i Svetozara Stojanovića nekom drugom prilikom.

Đorđije Uskoković, '68. glodur Radio Studentskog grada, uputio mi je onomad pismo i objavio ga u „Danasu“, u kojem, između ostalog, piše: „Svi šezdesetosmaši koje si pomenuo - jesu konvertiti, dugo su na sceni, pola veka, dovoljno dugo da igraju mnogo uloga u mnogo predstava. Njihova glavna veština - govornišтво, beseda, retorika, prija masama, a korisna je i vlastima. Svako ih koristi prema svojim potrebama. Svi režimi nakon šezdeset

Na Korčulu su dolazili i za „Praxis“ pisali svi tada vodeći (ne samo) marksistički mislioci - od Anri Lefevra i Lisjena Goldmana, preko Jirgena Habermasa, Herberta Markuzea i Eriha Froma, pa do Ernsta Bloka, Đerđa Lukača, Leška Kolakovskog, Agneš Heler, Zigmunda Baumana. Korčula i „Praxis“ su tada bili centar svetske filozofije

osme, i „crveni i crni“, čak i zeleni su ih vešto koristili“.

Ovi pomenuti „konvertiti“ su dolazili iz grupe profesora filozofije i sociologije okupljene oko Korčulanske ljetne škole i časopisa „Praxis“ (i „Filozofija“), najvažniji su bili Rudi Su-

pek, Gajo Petrović, Mihailo Marković, Milan Kangrga, Predrag Vranicki, Danko Grlić, Ljubomir Tadić, Svetozar Stojanović, Miladin Životić, Dragoljub Mićunović, Vanja Sutlić... - u njima smo nalazili inspiraciju, od njih smo učili misliti, od njih smo dobijali ogromno znanje, preko njih imali prozor u svet i prilaz svetom, prve kontakte sa svetom...

Oni su se kao grupa konstituisali 50-ih godina prošlog veka, nakon prekida odnosa između Jugoslavije i SSSR-a i uvođenja samoupravljanja u Jugoslaviji, u pokušaju da definišu treći, jugoslovenski put u socijalizam, novi put između kapitalizma i staljinizma... I, sve dok su se bavili kritikom staljinizma i kapitalizma, povratkom Marksu, razvojem marksističke filozofije, konstituisanjem sociologije kao nauke u Jugoslaviji... imali su (i) podršku režima, ali kad su prešli i na kritiku jugoslovenskih prilika, posebno uoči i nakon 1968. godine, počeli su sukobi sa režimom, sve do sredine 70-ih i izbacivanja beogradskog dela grupe sa univerziteta i pacifikovanjem zagrebačkog dela grupe, „zatvaranjem“ Korčulanske ljetne škole, zabranom časopisa „Praxis“ i „Filozofija“, uskraćivanjem finansija...

Na Korčulu su dolazili i za „Praxis“ pisali svi tada vodeći (ne samo) marksistički mislioci - od Anri Lefevra i Lisjena Goldmana, preko Jirgena Habermasa, Herberta Markuzea i Eriha Froma, pa do Ernsta Bloka, Đerđa Lukača, Leška Kolakovskog, Agneš Heler, Zigmunda Baumana. Korčula i „Praxis“ su tada bili centar svetske filozofije.

Naravno, prema svima njima smo imali kritički odnos - mi smo njima prebacivali akademizam i intelektualizam, nepoznavanje političke ekonomije, neshvatanje uloge radničke klase, nedovoljnu angažovanost i spremnost na raznorazne kompromise (ustvari oportunistizam), oni nama radikalizam i političku naivnost...

Nastavlja se

Da li ćemo moći da zaboravimo na redove u apoteci i počnemo sami da „proizvodimo“ lekove koji su nam potrebni zahvaljujući posebnoj 3D štampaču?

Štampanje lekova

Profesori sa Univerziteta u Glazgovu koji godinama istražuju i unapređuju 3D štampače, nedavno su objavili da su na tragu da usavrše štampače lekova. Oni su dizajnirali poseban 3D štampač koji sintetiše farmaceutske i slične hemijske proizvode iz krajnje jednostavnih i naširoko dostupnih jedinjenja koja se stavljaju u nekoliko reaktora veličine flaša za vodu. Ovo bi dodatno moglo da digitalizuje hemiju, tvrde istraživači, jer će omogućiti korisnicima da sintetišu bilo koje sastojke bilo gde na svetu.

Liroj Kronin, hemičar sa Univerziteta u Glazgovu i vođa tima koji je radio na ovom štampaču, objašnjava da je hteo da pomogne običnim ljudima da prave lekove, što je korak u demokratizaciji hemije. Kronin čak poredi ovakvu proizvodnju lekova sa mp3 plejerima koji su na sličan način muziku učinili lako dostupnom - pretvarajući pesme u digitalni kod koji može da očita bilo koji uređaj sa odgovarajućim softverom.

Kronin i kolege su 19. januara objavili da su odštampali nekoliko sudova za hemijske reakcije koji mogu da izvrše četiri različite hemijske reakcije kroz 12 koraka. Dodavanjem različitih reagenata i rastvora u određeno vreme i određenim redom, uspeali su da

pretvore jednostavne i široko dostupne osnovne sastojke u baklofen - lek za opuštanje mišića. Uspeali su da proizvedu još neke lekove, uključujući antiepileptike i lekove protiv čira.

Ovaj uređaj bi, prema rečima tima, mogao da omogući proizvodnju lekova i drugih hemikalija na zahtev, naročito onih kojih nema mnogo u slobodnoj prodaji i koje je teško proizvoditi u velikim fabrikama, a pred toga mogao bi da omogući i pravljenje onih lekova koji se previše retko koriste da bi se opravdala njihova komercijalna proizvodnja.

Međutim, treba imati na umu da, pre nego što se ovaj uređaj pusti u upotrebu, on treba da dobije saglasnost nekoliko agencija za lekove, kao što su - u slučaju SAD - US Food and Drug Administration, koje bi morale da promene pravila koja se odnose na potvrđivanje bezbednosti lekova. U ovom slučaju, pak, agencije bi morale da potvrde bezbednost samog uređaja i utvrde da on zaista pravi željeni lek. Kronin priznaje da je to realna prepreka, ali je optimista. Objasnjava da bi štampani reaktori u budućnosti mogli da sadrže jedan modul sa standardnim testovima provere, koji funkcioniše slično kao testovi za trudnoću.

Ivana Nikolić

Danas

U saradnji sa Centrom za promociju nauke, „Danas“ predstavlja izabrane priče sa naučnopopularnog portala elementarium.cpn.rs

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1										■					
2								■							
3							■				■				
4						■									
5	■								■					■	
6				■									■		
7			■									■			
8		■					■								■
9										■					
10					■				■						
11								■							
12						■									

VODORAVNO: 1. Trkalište za konje, hipodrom - Bela ptica severnih predela, srodna guski, 2. Gladnice, žderonje - Sportska takmičenja, 3. Neopravdan strah - Padanje - Starinska apotekarska mera, 4. Nalog psu da donese lovinu - Najsitnija arterija, 5. Prokleti, proklinjati - Likovi pokojnika u sećanju živih - Simbol sumpora, 6. Konji (pesn.) - Tuš za obilvanje tela vodenim mlazom - Auto-oznaka Štipa, 7. Lična zamena - Učiniti tamnim - Engleski slikar, Vilijam,

8. Oznaka za amper - Vešta varka, smicalica - Zakriti, ukrasiti, 9. Žitelji Karavlaške - Pljačka-ti, otimati, krasti, 10. Pripadnik gorostasnog biblijskog plemena - Jadransko ostrvo - Prilično

tanak, 11. Prirodna bogatstva - Ime spisateljice Sekulić, 12. Pražitelji Italije - Takmičar u mačevanju.

USPRAVNO: 1. Topli napitak - Napadači, 2. Lekari koji leče alopatijom - Ime glumice Bening, 3. Narodni skup (mn.) - Projektovani pravac puta, 4. Orijentalno žensko ime - Proročište u antičkim hramovima, 5. Osnovna tema, ideja vodilja - Jezero u Irskoj, 6. Ime glumice Gogalove - Grčki koš. klub, 7. Auto-oznaka Šida - Deo molekula - Raniji fudbaler Ferhatović, 8. Oznaka za tonu - Intimnost - Prvi vokal, 9. Šuma određena za seču (fr.) - Ime starijeg vozača „for-

mule 1“ Laude - Ništa (tur.), 10. Prilagoditi, podesiti - Zolja, 11. Inicijali glumca Ristovskog - Način pevačkog izražavanja u operi, 12. Zapaljenje krajnika - Sultanova zapovest, 13. Kancelarije - Vrsta alkohola, špiritusa, 14. Planina u Rusiji - Biljka sa štitastom cvasti, 15. Vladari s naslednim pravom, monarsi - Ilija odmila.

REŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

VODORAVNO: Lažov, feministi, opisivač, savetnik, povitak, žestiti, odojak, kajkavac, v. penusac, om, ra, ivik, ulomak, MA, as, amonal, t. na, ir, er, sinovac, l, svečovek, pomada, palamar, badavad, Iranac, dotirati, sanitarač, Racin.